

KUSTÁR ZOLTÁN

A Debreceni Református Kollégium legújabb alapítványa: Bemutakozik a Both Antal Teológiai és Kulturális Alapítvány

ABSTRACT

The Both Antal Theological and Cultural Foundation is the newest foundation the Debrecen Reformed College which began its work in 2016, and its purpose is to commemorate and cultivate the memory and work of Antal Both and also to support interdenominational research and the ecumenical advancement between Roman Catholics and Protestants. The paper by Dr. Zoltán Kustár gives a short presentation how the Foundation came to be and describes in detail what it sets out to do. The paper by Dr. István Szabadi summarises the life and literary work of Antal Both (1875–1963). Antal Both, a Roman Catholic with a degree in theology, served as teacher of Greek and Latin in the secondary school of Balassagyarmat between 1906 and 1936. Also, he was a prominent organiser of education in the town. In his manuscripts dealing with religion and philosophy, Both seeks answers for vital questions of interwar and post-1945 Hungary, building on Christian traditions but thinking freely. His ideas are characterised by mysticism, theosophy, Christian apocalypses, prophetic identity, anti-liberalism, Christian-social sensitivity, as well as by a need for interdenominational appeasement and urging for mutual world mission.

A Debreceni Református Kollégium égisze alatt 2017-ben kezdte meg munkáját a Both Antal Teológiai és Kulturális Alapítvány. A névadó nem kötődik a kollégiumhoz, és még csak nem is református: Balassagyarmat katolikus vallású gimnáziumi tanára a két világháború közötti időszak egyik helyi értelmiségije volt, aki a katolikus teológia felől indulva, de a saját útját járó, szabad gondolkodóként kereste a válaszokat kora nagy nemzeti kérdéseire. Leánya, az USA-ban élő Bodnár Marianne létrehozott egy alapítványt édesapja emlékének ápolására. Az ő halála után az alapítvány kezelőjeként kijelölt házaspár, Anne A. Bengtson és férje Kurt L. Bengtson úgy ítélték meg, hogy Bodnár Marianne szándékait leginkább a Debreceni Református Kollégium és a tagozataként működő Debreceni Református Hittudományi Egyetem képes megvalósítani, s ezért egy új, magyarországi alapítvány létrehozását kezdeményezték a Tiszántúli Református Egyházkerületnél.¹

A fenntartó, illetve a kollégium igazgatótanácsa úgy ítélte meg, hogy az örökös szándéka, valamint a kollégium szellemisége és célkitűzései összeegyeztethetők egymással, s az igen komoly alapítványi tőke jelentős segítséget nyújthat a kollégiumnak az ökumenikus kapcsolatok ápolásához, megerősítéséhez, illetve az ezt szolgáló egyetemi projektek támogatásához, s ezért az alapítvány befogadása mellett döntött.

Az alapítvány elsődleges célja Both Antal emlékének és szellemi hagyatékának ápolása, mindezekon túl pedig olyan teológiai, valamint egyéb tudományos és

¹ Lásd az alapítvány alapító okiratának preambulumát.

kulturális tevékenységek támogatása, amelyek az ökumenikus, mindenekelőtt a római katolikus–református közeledést, egymás jobb és mélyebb megismerését szolgálják, illetve a közös szolgálat és bizonyoságtétel lehetőségét teremtik meg. A felállt kuratórium ennek megfelelően írt ki pályázatokat – elsőként a 2018. évre – ökumenikus vonatkozású kutatási projektek, iskolai programok, könyvkiadások támogatására, illetve tervezi egy ökumenikus díj létesítését, valamint évente ökumenikus konferenciák megszervezését, felekezettudományi kiadványok és kutatások rendszeres támogatását. Az alapítvány saját honlapot működtet (www.bothantal.hu), melyen Both Antal munkásságának számos dokumentuma, illetve az alapítvány tevékenységéről szóló híradások, pályázati kiírások és egyéb információk olvashatók.